

# Kunnianosoitus Jane Goodallille

Jane Goodall, urauurtava primatologi, joka rikkoi perinteitä elämällä villien simpanssien keskuudessa ja tuli maailmanlaajuisesti ääneksi kaikkien elävien olentojen myötätuntoa kohtaan, on kuollut 91-vuotiaana. Hän menehtyi luonnollisista syistä 1. lokakuuta 2025 Kaliforniassa luentokiertueella ollessaan.

Aikana, jolloin tutkijat yleensä poistivat eläimiä niiden elinympäristöistä tutkiakseen niitä steriileissä laboratorioissa, Goodall valitsi toisen polun. Vuonna 1960 hän astui Tansanian Gombe Streamin metsiin ja liittyi simpanssien maailmaan niiden ehdoilla. Hän eli yksinkertaisesti, lähellä maata, ja ansaitsi vähitellen villien olentojen luottamuksen, joita hän oppi tuntemaan ei näytteinä, vaan naapureina, sukulaisina ja tasavertaisina.

Hänen löytönsä – että simpanssit valmistavat ja käyttävät työkaluja, surevat kuolleitaan, osoittavat hellyyttä ja julmuutta sekä elävät rikkaissa sosiaalisissa verkostoissa – muuttivat tiedettä. Mutta ennen kaikkea hänen menetelmänsä kantoi hiljaista henkistä totuutta: eläimet eivät ole alempiarvoisia tutkimuskohteita, vaan kanssakulkijoita, joilla on sisäinen elämä, arvokkuus ja osuus olemassaolon pyhässä kudelmassa.

Goodall sanoi usein, että ymmärrys vaatii yhtä paljon empatiaa kuin älyä. Tämä vakaumus – että myötätunto on tiedon muoto – elävöitti hänen myöhempää elämäänsä luonnonsuojelijana ja puolestapuhujana. Hän perusti **Jane Goodall -instituutin** ja nuorisoliikkeen **Roots & Shoots**, kehottaen uusia sukupolvia toimimaan eläinten, ihmisten ja planeetan suojelemiseksi.

Hänen perintönsä auttoi varmistamaan uusia suojelutoimia ja oikeuksia suurille apinoille monilla lainkäyttöalueilla. Silti hänen suurin lahjansa oli ehkä se, että hän herätti ihmiskunnassa uudelleen yhteenkuuluvuuden tunteen elävän maailman kanssa. Hän osoitti, että harmoniassa luonnon kanssa eläminen ei ole romanttinen unelma, vaan moraalinen vastuu – ajatus, joka kaikuu hengellisissä perinteissä ja moraalifilosofioissa, jotka näkevät eläimet pyhinä kumppaneina elämän matkalla.

Hänen kunnianosoituksiaan oli monia – hänet nimettiin **YK:n rauhanlähettilääksi**, hän sai lukemattomia kansainvälisiä palkintoja ja inspiroi miljoonia kirjojensa ja luentojensa kautta. Mutta hänen suurin kunnianosoituksensa saattaa olla ne lukemattomat ihmiset, jotka hänen ansiostaan näkivät eläimen silmissä ei ”toista”, vaan heijastuksen siitä jumalallisesta kipinästä, jonka jaamme.

Hän jättää jälkeensä yhä hengittäviä metsiä, yhä suojeltuja simpansseja ja ihmisyhteisön, joka on ikuisesti muuttunut hänen rohkeutensa, nöyryytensä ja myötätunnon visionsa kautta. Lisätietoja hänen elämästään ja perinnöstään saat vierailemalla osoitteessa <https://janegoodall.org/>.